

דף מה.

עין משפט א.ב. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ח ה"ב

הַתְּמִידִין אֵינָם מְעַכְבִּין אֶת הַמוֹסָפִין וְלֹא הַמוֹסָפִין מְעַכְבִּין אֶת הַתְּמִידִין וְלֹא הַמוֹסָפִין מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה וְלֹא מִנֵּין הָעוֹלוֹת כָּלֶן מְעַכֵּב. כִּיצַד. הָרִי שֶׁלֹּא מָצְאוּ אֶלָּא שְׁשָׁה כְּבָשִׁים מִקְרִיבִין שְׁשָׁה אֶפְלוּ לֹא מָצְאוּ אֶלָּא אֶחָד מִקְרִיבִין אוֹתוֹ בֵּין בְּרֹאשֵׁי חֲדָשִׁים בֵּין בִּימֵי הַמוֹעֲדוֹת וְהַשְּׁבָתוֹת. וְאֵינָן חֲזִיבִין לְהַקְרִיב הַשָּׂאֵר לְמַחֵר אוֹ לְמוֹעֵד אַחֵר אֶלָּא כָּל קָרְבֵּן צָבוּר שְׁעָבֵר זָמְנוּ בְּטֹל קָרְבָּנוֹ. לֹא מָצְאוּ אֶלָּא שְׁנֵי כְּבָשִׁים אִם יִקְרִיבוּ אוֹתָן לְמוֹסֵף הַיּוֹם אֵין לָהֶן תְּמִידִין לְמַחֵר. הָרִי הַדָּבָר שֶׁקוֹל אִם הִקְרִיבוּם לְמוֹסֵף הַיּוֹם הִקְרִיבוּ וְאִם רָצוּ לְהַנִּיחָם לְמַחֵר לְתְּמִידִין יִנִּיחוּ:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ח ה"ג

שְׁבַעַה כְּבָשִׁים * שֶׁל מוֹסֵף הַיּוֹם וְשְׁבַעַה כְּבָשִׁים הַבָּאִים בְּגִלְלֵי הַלֶּחֶם אֵינָן מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. וְאִם נִשְׁחָטוּ כָּלֶן מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה:

י. כסף משנה: ומה שכתב ואינם חייבים להקריב השאר למחר וכו': לא מצאו אלא שני כבשים וכו'. בפרק התכלת (דף מ"ט) בעיא דלא איפשיטא:

כ. כסף משנה: ומ"ש שבעה כבשים וכו' אינם מעכבים כו'. לא אלו את אלו ולא הם בעצמם וכמו שביאר מיד שאין המוספין מעכבין וכו' והוא כמו שנתבאר מהמשנה דבהו אין עיכוב כלל ומילי מילי קתני. ודברי רבינו מדויקים כן דגבי פרים כתב שני פרים אין מעכבין זה את זה וגבי אילים לא כתב כן אלא כתב איל וכו' ושני אילים אין מעכבין

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרם בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ד. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ב ה"ו

וְכַשֵּׁם שֶׁהִקְרִיבוּ ל' הַנְּשִׂאִים בַּחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ דְּבָרִים שָׁאִין כְּמוֹתֵן לְדוֹרוֹת וְהִקְרִיבוּ בַּשָּׁבַת כֶּךָ הַנְּשִׂא מִקְרִיב חֲנֻכָּתוֹ בַּשָּׁבַת לְעֵתִיד כַּאֲשֶׁר מִפְּרֹשׁ שָׁם. וְכֵן קָרְבָּנוֹת שֶׁהִקְרִיבוּ בִּימֵי עֶזְרָא הַבָּאִים מִהַשְׁבִּי מְלוֹאִים הָיוּ וְאֵינָן נוֹהֲגִין לְדוֹרוֹת. אֲבָל דְּבָרִים הַנּוֹהֲגִים לְדוֹרוֹת הֵם דְּבָרֵי תוֹרָה שֶׁפִּרְשָׁנוּ כְּמוֹ שֶׁהֶעֱתִיקוּם מִפִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אֵין לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם וְאֵין לְגַרֵעַ:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' שגגות פ"ב ה"א

כָּל דָּבָר שֶׁחִיבִין עַל שִׁגְגָתוֹ מ' חֲטָאת קְבוּעָה אִם שִׁגְגוּ בֵּית דִּין הַגָּדוֹל בְּהוֹרָאָה וְהוֹרוּ לְהַתִּירוֹ וְשִׁגְגוּ הָעַם

ולא כתב כמו שכתב גבי פרים אין מעכבין זה את זה מוכח דשני אילים גופיהו מעכבין ולא דמו לפרים וגבי פרים היה יכול לכתוב כמו שכתב גבי אילים דהתם נמי איכא פ' אחד ושני פרים אלא ודאי לכך נתכוון. ומ"ש אם נשחטו כולן מעכבין זה את זה. שם (דף מ"ו): אמר ר"י הכל מודים שאם הוזקקו זה לזה שמעכבין זה את זה ואי זו היא זיקה שלהם שחיטה ופירש"י שאם הוזקקו זה לזה שהיה ביחד ואח"כ אבד לחם או כבשים שמעכבין זה לזה והנותר לפנינו יצא לבית השריפה דנדחה באיבוד חבירו ואי זו היא זיקה שלהן הקבעתן יחד שחיטה שאם היה לחם בשעת שחיטה ואח"כ אבד או לחם או כבשים אבד הכל. ויש לתמוה על מה שכתב הראב"ד איל של מוסף וכו' א"א לא ידעתי שחיטה זו בכאן מה היא והל"ל אבל הן עצמן דת"כ מעכבין זה את זה מ"ט הויה כתיב בהו עכ"ל, שהרי מ"ש רבינו שאם נשחטו מעכבין זה את זה מבואר הוא בברייתא וכדברי ר"י שכתבתי. וכתב הר"י קורקוס ז"ל דעת הראב"ד כרש"י דההיא דר"י אכבשים שאין מעכבין את הלחם לחוד קאי דבהנהו דוקא קובעת שחיטה עכ"ל:

ל. כסף משנה: ומ"ש וכן קרבנות שהקריבו בימי עזרא וכו':

מ. כסף משנה: כל דבר שחייבין על שגגתו חטאת קבועה וכו'. משנה פ"ב דהוריות (דף ח'). ומ"ש הרי ב"ד חייבים להביא קרבן חטאת של שגגתן בהוראה וכו' עד מפני שתלו בב"ד. משנה שם בפ"ק (דף ג'): ומה הוא הקרבן שמביאים על שגגה זו וכו'. משנה שם פ"ב (דף ט'). ומ"ש מביאים כל הקהל וכו' ואם בשאר מצות וכו'. שם בפ"א (דף ד'): במשנה

בְּהוֹרָאֲתָן וְעָשׂוּ הָעַם וְהֵם סוֹמְכִין עַל הוֹרָאֲתָן וְאַחֵר כָּף
 נוֹדַע לְבֵית דִּין שֶׁטָּעוּ הָרִי בֵּית דִּין חִיבִין לְהִבִּיא קָרְבַּן
 חֲטָאֵת עַל שִׁגְגָתָן בְּהוֹרָאָה וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָשׂוּ הֵן
 בְּעֶצְמָן מַעֲשֶׂה שְׂאִין מִשְׁגִּיחִין עַל עֲשִׂית בֵּית דִּין כָּלֵל
 בֵּין עָשׂוּ בֵּין לֹא עָשׂוּ אֵלָּא עַל הוֹרָאֲתָן בְּלִבָּד. וְשָׂאֵר
 הָעַם פְּטוּרִין מִן הַקָּרְבָּן וְאַף עַל פִּי שֶׁהֵם הָעוֹשִׂין מִפְּנֵי
 שְׁתָּלוּ בְּבֵית דִּין. וְיָמָּה הוּא הַקָּרְבָּן שֶׁמְבִיאִין עַל שִׁגְגָה
 זֹה. אִם בְּעִבּוּדָה זָרָה שִׁגְגוּ וְהוֹרוּ מְבִיאִין פֶּר לְעוֹלָה
 וְשֹׁעִיר לְחֲטָאֵת מְכָל שֹׁבֵט וְשֹׁבֵט וְקָרְבַּן זֶה הוּא הָאָמֹר
 בַּפָּרִשֶׁת שֶׁלַּח לָךְ שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה אִם מַעֲיַנִּי הָעֵדָה נִעְשְׂתָה
 לְשִׁגְגָה מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמָדוּ שֶׁבְּשִׁגְגַת עִבּוּדָה זָרָה הוּא
 מְדִבֵּר. וְאִם בְּשָׂאֵר כִּרְתוּת שֶׁחִיבִין עַל שִׁגְגָתָן חֲטָאֵת
 קְבוּעָה שִׁגְגוּ וְהוֹרוּ. מְבִיא כָּל שֹׁבֵט וְשֹׁבֵט פֶּר חֲטָאֵת
 וְזֶהוּ הָאָמֹר בַּפָּרִשֶׁת וַיִּקְרָא שֶׁנֶּאֱמַר וְאִם כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל
 יִשְׁגּוּ. נִמְצְאָתָ לָמָד שֶׁאִם שִׁגְגוּ בֵּית דִּין הַגָּדוֹל בְּהוֹרָאָה
 בְּעִבּוּדָה זָרָה מְבִיאִין כָּל הַקֹּהֵל שְׁנַיִם עָשָׂר פָּרִים עוֹלוֹת

פלוגתא דתנאי ופסק כר' יהודה ואע"פ שאין ב"ד מביאין כתב בתחלת הפרק הרי בית דין
 חייבין להביא מפני שמה שמביאין הצבור בשביל הב"ד הם מביאים. ומ"ש בין שעשו כל
 ישראל וכו' בין שעשו רוב ישראל אע"פ שהם מיעוט מניין השבטים בין שעשו רוב השבטים
 אע"פ שהם מיעוט ישראל וכו'. שם (דף ה') פלוגתא דתנאי בברייתא ופסק כר"ש בן אלעזר
 דמסתבר טעמיה. ומה שכתב מביאין כמניין כל השבטים וכו' שאף אלו שלא חטאו מביאים על
 ידי החוטאים. שם במשנה פלוגתא דתנאי ופסק כר"י. ומ"ש אפי' עשה שבט אחד והוא רוב
 הקהל הרי כל הקהל מביאים י"ב פרים וי"ב שעירים. שם בדף הנזכר בברייתא לר' יהודה
 שבט שעשה בהוראת ב"ד הגדול אפי' שבטים חייבים ובעינן דלהוי רוב הקהל כר"ש בן
 אלעזר:

וּשְׁנַיִם עָשָׂר שְׁעִירִים חֲטָאוֹת וְהֵם נִשְׂרָפוֹת שְׁהָרִי דָמָן
נִכְנָס לְפָנִים וְהֵם הַנִּקְרָאִין שְׁעִירֵי עֲבוּדָה זָרָה. וְאִם בִּשְׂאֵר
הַמִּצּוֹת שֶׁגָּגוּ מִבִּיאִין שְׁנַיִם עָשָׂר פָּרִים חֲטָאוֹת וְהֵן
נִשְׂרָפוֹת מִפְּנֵי שֶׁדָּמָם נִכְנָס לְפָנִים. וְכָל פֶּר מִהֵן נִקְרָא פֶּר
הָעֵלֶם דָּבָר שֶׁל צָבוּר שֶׁנֶּאֱמַר 'וְהִקְרִיב הַקָּהֶל' כָּל קָהֶל
וְקָהֶל וְכָל שִׁבְט וְשִׁבְט קְרוּי קָהֶל שֶׁנֶּאֱמַר 'וַיַּעֲמֹד
יְהוֹשֻׁפָּט בְּקָהֶל יִהּוּדָה'. בֵּין שֶׁעָשׂוּ כָּל יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁהוּרָו בֵּין שֶׁעָשׂוּ רַב יִשְׂרָאֵל אֶף
עַל פִּי שֶׁהֵן מַעוֹט מִנֵּין הַשְּׁבָטִים. בֵּין שֶׁעָשׂוּ רַב הַשְּׁבָטִים
אֶף עַל פִּי שֶׁהֵן מַעוֹט כָּל יִשְׂרָאֵל. מִבִּיאִין כְּמִנֵּין כָּל
הַשְּׁבָטִים פֶּר לְכָל שִׁבְט וְשִׁבְט וּבַעֲבוּדָה זָרָה פֶּר וְשְׁעִיר
לְכָל שִׁבְט וְשִׁבְט. שְׂאֵף אֵלּוּ שְׂלֹא חֲטָאוּ מִבִּיאִין עַל יְדֵי
הַחוּטָאִים. אֲפִלּוּ עָשָׂה שִׁבְט אֶחָד בְּלִבָּד וְהוּא רַב הַקָּהֶל
הָרִי כָּל הַצָּבוּר מִבִּיאִין שְׁנַיִם עָשָׂר פָּרִים וּבַעֲבוּדָה זָרָה
שְׁנַיִם עָשָׂר פָּרִים וּשְׁנַיִם עָשָׂר שְׁעִירִים:

הרמב"ם הל' שנגות פי"ג ח"ב

וְהַסְנֵה־דִּרְיִן עֲצָמָן שֶׁעָשׂוּ בַּהוֹרָאָתָן : אֵינָן מִצְטָרְפִין לְרַב
הַקָּהֶל. עַד שֶׁיִּהְיוּ הָרַב שֶׁעָשׂוּ חוּץ מִן הַסְנֵה־דִּרְיִן. עָשׂוּ

ג. כסף משנה: והסנהדרין עצמן שעשו בהוראתן וכו'. שם (דף ג') אהא דתניא הורו ועשו
ר"מ פוטר וחכמים מחייבין מוקים רב פפא דבב"ד משלים לרוב צבור קא מיפלגי
ומפרש רבינו ר"מ פוטר לציבור מפני שב"ד מביאים עליהן כיון שרוב הצבור עשו וחכמים
מחייבין לצבור שאין ב"ד מביאים עליהם כיון דבלאו ב"ד אינם רוב והלכה כחכמים ואע"ג
דר"פ בדרך דחייה אמרה משמע לרבינו דאי לאו דס"ל דקושטא דדינא הכי הוא לא הוה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהוד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

רַב אַנְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל פִּיהֶם. אֵף עַל פִּי שְׂאֵלוֹ
הָעוֹשִׁים שֵׁבֶט אֶחָד. וְכֵן אִם עָשׂוּ רַב הַשְּׁבָטִים אֵף עַל
פִּי שֶׁהֵן מַעוֹט הַקֹּהֶל. בֵּית דִּין חִיבִים וְהָעוֹשִׁין פְּטוּרִין.
כִּיצַד. הָיוּ יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְאַחַד.
וְהָיוּ הָעוֹשִׁין בְּהוֹרָאת בֵּית דִּין שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְאַחַד
וְהָרִי כָלָן בְּנֵי יְהוּדָה בְּלִבָּד. אוֹ שֶׁהָיוּ הָעוֹשִׁים בְּנֵי שְׁבָעָה
שְׁבָטִים כָּלָן אֵף עַל פִּי שֵׁשׁ בָּהֶן מֵאָה אֶלֶף. הָרִי בֵּית
דִּין חִיבִין וְכָל הָעוֹשִׁים עַל פִּיהֶם פְּטוּרִין. וְאִין מִשְׁגִּיחִין
עַל יוֹשְׁבֵי חוּצָה לָאֶרֶץ שְׂאִין קָרוֹי קֹהֵל אֲלָא בְּנֵי אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל. וְשֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וְאַפְרַיִם אֵינָן חֲשׁוּבִין כְּשֵׁנֵי שְׁבָטִים
לְעִנְיַן הַזֶּה אֲלָא שְׁנֵיהֶם שֵׁבֶט אֶחָד:

עין משפט ו.

הרמב"ם הל' שנגנות פי"ב ה"א

עיין לעיל עין משפט ה

דף מה:

עין משפט א.ב.

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ח חי"ז

שְׁנֵי פָּרִים שֶׁל מוֹסֵף הַיּוֹם • וּפָר הַבָּא בְּגִלְלַל הַלֶּחֶם אֵינָן
מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה:

מוקים ליה בהכי: עשו רוב אנשי א"י ע"פ וכו' וכן אם עשו רוב השבטים וכו'. כבר נתבאר
בפי"ב דהיינו כר"ש בן אלעזר. ומ"ש ואין משגיחין על יושבי ח"ל וכו'. מימרא בריש הוריות
(דף ג'): ושבת מנשה ואפרים אינם חשובים כשני שבטים וכו'. הכי משמע ספ"ק דהוריות (דף
ו'): וכדפירש"י:

ס. כסף משנה: שני פרים של מוסף היום ופר וכו'. משנה שם הפרים והאילים והכבשים
והשעירים אינם מעכבים זה את זה ובגמרא הני פרים וכבשים וכו' דעצרת וכו' אילים

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרם
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ח הט"ו

שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מְעַכְבִּים אֶת הַכֶּבֶשִׁים. ^ע וּשְׁנֵי הַכֶּבֶשִׁים אֵינָן מְעַכְבִּים אֶת הַלֶּחֶם. וְאִם הוֹנְפוּ עִם הַכֶּבֶשִׁים מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. וְאִם אָבַד הַלֶּחֶם יֵאָבְדוּ הַכֶּבֶשִׁים וְאִם אָבְדוּ

דחיקא וכו' אי דתורת כהנים הויה כתיב בהו לעולם דעצרת דתורת כהנים וה"ק לא אילים דתורת כהנים מעכבי ליה לאיל דחומש הפקודים ולא איל דחומש הפקודים מעכב לאילים דתורת כהנים אלא פרים דאפילו אהדדי לא מעכבי ואילים דהכא והכא הוא דלא מעכבי אינהו מעכבי תנא מילי קתני. פי' וגבי פרים וכבשים אין מעכבים אפילו אהדדי אבל אילים אהדדי מעכבי אלא שבתורת כהנים עם של חומש הפקודים אינם מעכבין אלו לאלו:

ע. כסף משנה: שתי הלחם מעכבין את הכבשים וכו'. במשנה פרק התכלת (דף מ"ה:): פלוגתא דתנאי הלחם מעכב את הכבשים ואין הכבשים מעכבים את הלחם דברי ר"ע אמר ר"ש בן ננס לא כי אלא הכבשים מעכבים את הלחם והלחם אינו מעכב (את) הכבשים שכן מצינו כשהיו ישראל במדבר ארבעים שנה קרבו כבשים בלא לחם אף כאן יקרבו כבשים בלא לחם אר"ש הלכה כדברי בן ננס אבל אין הטעם כדבריו [שכל האמור בחומש הפקודים קרב במדבר] וכל האמור בת"כ אין קרב במדבר משבאו לארץ קרבו אלו ואלו ומפני מה אני אומר יקרבו כבשים [בלא לחם] שהכבשים מתירים את עצמם ולא הלחם בלא כבשים שאין לו מי יתירנו, ולכאורה משמע דהלכה כר"ש ור"ש בן ננס דרבים נינהו ועוד דיהבי טעמא למילתייהו ויש לתמוה על רבינו שפסק כר"ע וז"ש הראב"ד הלכה זו בהפך עכ"ל. וי"ל לדעת רבינו שהוא סובר דמ"מ הלכה כר"ע דהוא מאריה דגמרא טפי מהנך תנאי וטעמא דבן ננס הא איפוך וטעמא דרבי שמעון איכא למידחי דאע"ג דר"ש יהיב טעמא שלחם בלא כבשים אין לי מי יתירנו איכא למימר דאע"ג דכשהלחם בא עם הכבשים הכבשים מתירין את הלחם כשהלחם בא לבדו הוא עצמו מתיר את עצמו. ועוד דבגמרא אמרינן מ"ט דרבי עקיבא גמר יהיו מתהיינה מה להלן לחם אף כאן לחם ובן ננס גמר יהיו מה להלן כבשים אף כאן כבשים ושקיל וטרי גמרא ובסוף קמה טענת ר"ע ולפיכך פסק כוותיה ועוד דאיתא התם בגמרא (דף נ"ו) ת"ר שתי הלחם הבאות בפני עצמן יונפו כו' עד אף שתי הלחם נמי לאכילה והאי ברייתא כר"ע אתיא ומדשקלי וטרו בה אמוראי משמע דסברי דהלכתא כוותיה. ומ"ש ואם הונפו עם הכבשים מעכבים זה את זה ואם אבד הלחם יאבדו הכבשים וכו' בפרק התכלת (דף מ"ו) איבעיא לן תנופה עושה זיקה או לא ואסיקנא בתיקו וא"כ לא היה לרבינו לכתוב הלכה פסוקה בדבר וכבר השיגו הראב"ד וכתב א"א ספק הוא בגמרא עכ"ל. ואפשר שטעם רבינו מדאמרי' בתר הכי א"ל אביי לרבא מ"ש ב' כבשים דמעכבי לחם ומאי שנא שבעה כבשים ופר ואילים דלא מקדשי לחם ולא מעכבי א"ל הואיל והזקקו זה לזה בתנופה משמע דס"ל דתנופה עושה זיקה:

הַכֹּבֵּשִׁים יֵאָבְדוּ הַלֶּחֶם וַיָּבִיאוּ לֶחֶם אֶחָד וְכֹבֵּשִׁים
אַחֲרֵים: